

CUSTOS DOS ACCIDENTES E ENFERMIDADES PROFESIONAIS.

Método de Heinrich (1930) que introduce o concepto de custo directo e indirecto e a súa famosa proporción de 1/4. Desta forma os custos totais dos accidentes supoñen cinco veces os custos directos. Inclúense dentro de cada un dos custos:

Custos directos (Cd):

- Salarios abonados @ accidentad@ sen baixa médica (tempo improdutivo en atencións médicas).
- Gastos médicos non incluídos no seguro médico (servizo médico da empresa).
- Pago de primas do seguro de AT.
- Formación e adaptación d@ substitut@.
- Perda de P` debido á inactividade das máquinas ou postos afectados.
- Indemnizacións.

Custos indirectos (Ci):

- Custo do tpo perdido por outr@s operari@s (axuda, comentarios,...).
- Custo de investigación causas.
- Perdas de produción (diminución do rendemento do substituto e demais traballadores).
- Custo dos danos nas máquinas, equipos, instalacións,...
- Perdas no rendemento d@ traballador/a ao reincorporarse ao traballo.
- Perdas de tipo comercial.
- Perdas por motivos xurídicos (responsabilidades).

$$CT = Cd + Ci = Cd + axCd = Cdx(1+a), \quad a = 4 \text{ (suposto fortemente criticado)}$$

Simonds (1954) parte dunha posición crítica respecto do método de Heinrich, argumentando:

- A regra de Heinrich pode ser válida estatisticamente, pero non convincente.
- Os resultados obtidos tomáronse en empresas americanas e expón dúbidas sobre a súa aplicación a outros países.
- Tivéronse en conta todo tipo de accidentes sen distinción algunha.

En resposta a estas obxeccións ofreceu un método baseado en:

- Desglosar os custos en asegurados e non asegurados (en función de que estean ou non cubertos por unha póliza de seguros).
- Clasificar os accidentes por categorías:
  - Accidentes con baixa por un período maior ao día ou quenda no que se produce.
  - Accidentes sen baixa que requiren a intervención dun médico, pero que permiten ao traballador renovar a súa actividade dentro do mesmo día ou quenda, ou ao comezo do seguinte.
  - Accidentes de botiquín que non requiren a intervención do médico e permítelle continuar o traballo despois dunha cura.

- Accidentes sen lesións corporais que só producen danos materiais.
- Calcular un custo medio de cada un dos tipos de accidentes, por iso é útil en empresas cun elevado número de accidentes, xa que para calcular un custo media representativo é necesario un mínimo de 20 casos.
- Expresar en forma de ecuación o anterior:

$$CT = Ca + Cna1 \times n1 + Cna2 \times n2 + \dots + Cnan \times nn / CT = \sum_{i=1}^n (Ci \times ni)$$

Wallach (1962) baseándose no estudo dos custos non asegurados como Simonds, desenvolve o método dos elementos de produción. Parte da suma das perdas que se ocasionan en cada un dos cinco grupos de elementos de produción:

- MO: perdas de tempo de todo o persoal que intervén nos accidentes (persoal técnico, directivos, operarios,...)
- Maquinaria: perdas de maquinaria, elementos de produción,...
- Material: perdas ou deterioración de MP, produtos en curso,...
- Instalacións: perdas ou danos nos edificios, locais,...
- Tempo: perdas por horas de traballo non realizadas por causa dos accidentes.

$$CT = \sum (M.Ou, Maq, Material, Instalac, Tempo)$$

Diego Andreoni, do mesmo xeito que Wallach, desmarcouse da idea de englobar os custos en directos e indirectos, considerando que o custo dos accidentes laborais é o resultado de proceder á suma de todos os gastos fixos e variables de: prevención, seguros, lesións, materiais e/ou equipamento, maternidade,...

Método de Compes (1965) ten unha certa similitude con Simonds pero en lugar do custo total como suma dos custos asegurados e do non asegurados, considerounos agrupábeis en custos comúns e custos individualizados, como o método era moi rigoroso e minucioso a súa aplicación resultaba complexa e laboriosa.

Finalmente, podemos mencionar un sistema de cálculo de custos integrais. Non utiliza estimacións senón que utiliza datos reais para o seu cálculo. Poden ser utilizados diversos modelos, eu propóñoos o seguinte:¹

1. Custos de persoal:

- a. Horas perdidas polo accidentado (o día do accidente): como sabedes, o día do accidente non é baixa e por tanto, os custos salariais e de seguridade social, correrán a cargo do empresario.
- b. Horas perdidas por outros compañeiros (o día do accidente): os compañeiros que auxilien aos accidentados, así como aqueles que (en plan “morboso”, perdan tempo mirando que ocorreu). Son, igual que no caso anterior, custos salariais e de seguridade social.
- c. Horas perdidas polos mandos (o día do accidente): investigación, inspeccións, reorganización do traballo,... Igual que nos anteriores casos.
- d. Custos contratación substitut@/@s.
- e. Melloras voluntarias ás prestacións de IT.
- f. Cotizacións á seguridade social durante a baixa médica: que o traballador non estea a traballar e cobrando da empresa, non quere dicir que esta deixe de cotizar por el durante a baixa.

2. Custos de danos materiais:

- a. Edifícios e instalacións: refírese ás perdas estruturais que poidan ocorrer.
- b. Maquinaria, ferramentas e equipos de traballo: refírese ás perdas que se ocasionaron.
- c. Materias primas: idem anterior.
- d. Produtos terminados ou semitransformados: idem anterior.
- e. Perdas de produción: como consecuencia da interrupción da actividade produtiva, redúcese a produción prevista. O cálculo deste custo efectúase por medio da diferenza entre produción prevista e produción real.
- f. Incremento nos custos para manter a produción:
  - Horas extra.
  - Outros custos.

3. Outros custos:

- a. Responsabilidades administrativas: importe das sancións.
- b. Responsabilidades en materia de Seguridade Social: recargas de prestacións.
- c. Responsabilidade civil: indemnizacións.
- d. Outros custos: é un caixón desastre; aquí estarían os custos de desprazamento até o centro hospitalario, as atencións médicas previas no centro de traballo, o custo dos tratamentos previos ao ingreso hospitalario,...

---

¹ Utilizado polo Instituto Navarro de Saúde Laboral, aínda que adaptado a efectos docentes.